

L'autèntica cara del "bilingüismo"

per Jordi Caldentey

Els teòrics del *bilingüismo* no s'aturen de fer aquella contarella que diu que, com que el català ja no està prohibit, no fa falta fer cap mena de política lingüística més que deixar els ciutadans que triïn lliurement la llengua que vulguin fer servir. Dites així les coses, qual-sevol lector mig per força ha de pensar que ja no pot haver-hi una opinió més justa, neutral i bona per a tothom que aquesta.

Però, si ens hi fixam una miqueta, tot d'una veurem la gran mangarrufa que s'amaga davall aquesta cançoneta: perquè els hispanoparlants puguin exercir la llibertat de triar la llengua en què es volen expressar, prèviament hi ha hagut d'haver qualcú que hagi instruït els catalanoparlants en el domini de la llengua espanyola a fi que els hispanoparlants puguin triar l'espanyol per a comunicar-se amb els catalans. I aquest qualcú no és més que l'Estat. I aquesta instrucció en el domini de l'espanyol no és més que la política lingüística que ens han aplicada de l'any 1714 fins avui en dia a fi de fer-nos dominar bé la llengua de l'Estat. I aquesta política lingüística no es podia fer ni s'ha feta d'altra manera més que amb l'establiment i aplicació d'unes normes ben concretes.

Igualment: si els defensors del *bilingüismo* volguessin realment bilingüisme, comprendrien perfectament que perquè els catalanoparlants puguem tenir la mateixa llibertat que els hispanoparlants de triar la llengua en què ens vulguem expressar... a la nostra terra, prèviament hi ha d'haver una mateixa política lingüística que igualment estableixi i apliqui unes normes ben concretes que igualment instrueixin els hispanoparlants en el domini del català a fi que els nadius d'aquesta terra

els puguem dirigir la paraula en la nostra llengua. Sense l'eterna por de sentir *no te entiendo*. L'eterna por que fa que n'hi hagi tants que, per evitar problemes, només parlin català amb els amics i amb la família i sense voler reduïxin així el nostre idioma a la condició tribal.

En el primer cas que he dit, en el cas d'instruir els catalanoparlants en el domini de l'espanyol, els teòrics del *bilingüismo* diuen que ens *enriquecen* amb el coneixement d'una nova llengua; en el cas segon, en el cas invers, tocaria dir igualment que la instrucció dels hispanoparlants en el domini del català també suposa un enriquiment per a aquestes persones. Però no: mirau per on que no tan sols no parlen d'enriquiment, sinó que comencen a treure les paraules més lletges que troben: *imposición, atentado a la libertad individual, coacción, fundamentalismo, integrismo, fascismo*, i tot aquest conegut repertori. Ara digau-me quina llibertat tenim els mallorquins per a triar idioma si sempre hi ha d'haver una gentada que no ens entén ni ens vol entendre perquè, com dirien en aquest cas els suposats "bilingüistes", *están en su derecho*. D'aquesta manera, l'ús sistemàtic de l'idioma propi, si el fan uns, és un dret natural i un exercici de la llibertat, mentre que, si el feim nosaltres, és intolerància, caparrudesa, toixarrudesa i ganes de moure brega. Aquest fals *bilingüismo*, per tant, amaga la pura substitució del català per l'espanyol.

Però el mal més gros és tota una altra cosa: els nostres pensadors i polítics són absolutament incapaçs de fer un raonament tan simple com el que acab d'exposar. I, si el fan, no el divulguen, ja sigui per por o per peresa. S'estimen més anar a la defensiva, aguantar el discurs que els criminalitza i donar explicacions i demanar perdó sempre seguit. Els és més còmode limitar-se a analitzar el joc electoral (joc creat per l'Estat i, per tant, sempre al servei de l'Estat) sense anar a gratar més endins. Envesteixen en tot cas la nostra pròpia societat, la qual acusen de no tenir "consciència de país"... sense que ells facin res en absolut per crear-ne. Ben alerta van, emperò, a cercar les causes de la manca de consciència, que en bona part són la pressió sistemàtica dels mitjans de comunicació espanyols i la manca total de creació d'una opinió alternativa per part dels mitjans de comunicació catalans.

Ja ho va dir En Jaume Sastre en el seu llibre *Mossegades*: «Les parets mestres del nacionalisme català estan ben corcades.»

(Publicat en el *Diari de Balears* el 29.1.98)♦